

BRØNDERSLEV KOMMUNE

§ 12 godkendelse til kvægproduktion beliggende

©cowi

**Hvidkildevej 7,
9330 Dronninglund**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12 godkendelse til kvægproduktion på Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund

Dato: 12. januar 2010

Virksomhedens navn: Unavngiven bedrift

CVR-nr: 25174941

Matr.nr. og ejerlav

57b	Den sydøstlige Del, Albæk
50a	Den sydøstlige Del, Albæk
50c	Den sydøstlige Del, Albæk
1d	Den sydøstlige Del, Albæk
9g	Agersted Fjering, Voer
32ax	Agersted Fjering, Voer
24f	Agersted Fjering, Voer
23c	Agersted Fjering, Voer
34u	Agersted Fjering, Voer
23e	Agersted Fjering, Voer

Ejendomsnummer: 8100012256

Adresse: Hvidkildevej 7

Virksomheds ejer: Jacob Gert Torensma

Ansøger: LandboNord på vegne af Jacob Gert Torensma

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Karoline Holst –
e-mail: kho@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Jacob Gert Torensma, Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Nabo: Ulrik Lunden, Sæbyvej 81, 9340 Aså (Hvidkildevej 3)
- Nabo: Lars Ypkendanz, Østkystvejen 416, 9340 Aså (Hvidkildevej 5)
- Nabo: Lars Olesen, Søråvej 45, 9330 Dronninglund
- Nabo: Corny Marie Christiansen, Hvidkildevej 2, 9330 Dronninglund
- Nabo: Anne Mette Nielsen, Agerstedvej 26, 9330 Dronninglund
- Nabo: Hans Kurt Schmidt, Hvidkildevej 11, 9330 Dronninglund

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schönberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Karoline Holst, e-mail: kho@landbonord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum v/Sidsel Wåhlin, e-mail: oldtid@vhm.dk
- Modtager af gødning: Fritz Wetche, Gl. Tvedenvej 18, 9330 Dronninglund

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELT	5
1.1	Resumé og samlet vurdering	5
1.2	Meddelelse om godkendelse.....	6
1.3	Offentliggørelse og klagevejledning	7
1.4	Tidligere meddelte afgørelser	8
1.5	Aktindsigt.....	8
1.6	Tilsyn med husdyrbruget.....	8
2.	BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	9
2.1	Vilkår – Generelle forhold.....	9
2.2	Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	10
2.3	Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	18
2.4	Hensyn til landskab.....	22
2.5	Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	23
2.6	Vilkår – Udbringning af husdyrgødning	24
2.7	Vilkår – Overfaldevand og grundvand.....	24
2.8	Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT.....	26
2.9	Vilkår – Egenkontrol	30
3.	BRØNDERSLEV KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	31

BILAG

Bilag 1:	Beliggenhed
Bilag 2:	Situationsplan
Bilag 3:	Aftale- og udbringningsarealer
Bilag 4:	Transportveje
Bilag 5.1:	Vandløb
Bilag 5.2:	Naturtyper
Bilag 5.3:	Bufferzoner
Bilag 6:	Lugtgenegrænser
Bilag 7:	Drikkevand/nitratfølsomme indvindingsområder
Bilag 8:	Fosforfølsomme områder samt lavbundsarealer
Bilag 9:	Beredskabsplan + bilag
Bilag 10:	Udtalelse fra Frederikshavn Kommune
Bilag 11:	Energirapport
Bilag 12:	Nitratklasser

1. GENERELT

LandboNord har på vegne af Jacob Gert Torensma søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide kvægproduktionen beliggende på adressen Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund, jf. § 12 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Der etableres en tilbygning til kælvningsstalden, en tilbygning til laden til småkalve og den eksisterende stald til goldkøer renoveres ved, at der etableres skrabere ovenpå spalterne. Der skal opføres en ny gyllebeholder samt en plansilo.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 4. marts 2008, skema nr. 6980, version 1, beregningsgrundlag 01-2008. Den endelige version er indsendt d. 30. oktober 2009.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 194,36 DE til 302,94 DE i de nye dyreenheder, idet eksisterende kvægproduktion udvides i henhold til tabel 1. Ansøger har på nuværende tidspunkt et ulovligt dyrehold på ca. 20 DE. Dette er blevet påpeget i tilsynsbrev d. 19. november 2008 og bliver denne miljøgodkendelse evt. hjemvist fra Miljøklagenævnet, har ansøger kun ret til et dyrehold på 194,36 DE.

Tabel 1 oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Malkekøer	115	153,33	215	286,66
Kvier	60	29,49	5	3,13
Småkalve	40	10,81	45	11,78
Tyrekalve	56	0,73	105	1,37
I alt	271	194,36	370	302,94

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Agersted ligger ca. 1.600 meter vest for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hvidkildevej 11, som ligger ca. 350 meter sydøst for ejendommen.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg samt fra udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor med gyllen. Derudover kan der forekomme støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen ikke vurderes at give anledning til, at der bør gælde andre vilkår end det, der er en normal del af en miljøgodkendelse på dette område.

1.1 Resumé og samlet vurdering

Jacob Gert Torensma ønsker at udvide sin mælkeproduktion på Hvidkildevej 7, således den efter udvidelsen er oppe på 215 årskøer med 5 kvier, 105 tyrekalve og 45 småkalve (se tabel 1).

Dyreholdet ønskes udvidet fra 194,36 til 302,94 DE.

I forbindelse med udvidelsen etableres nye tilbygninger til staldene, der foretages en renovering af eksisterende stalde, der bygges en ny gylletank samt køresilo.

Det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniak-fordampningen er opfyldt, idet der etableres skrabere på spaltegulvene i den eksisterende kostald. Desuden renoveres gulvet i goldkoafdelingen til at være fast drænet gulv. Derudover er der ikke krav om yderligere NH₃-reduktion, idet ejendommen ligger udenfor både bufferzone I og II. Ligeledes er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone.

Projektet opfylder kravet til nitrat i forhold til overfladevand, og ingen af markerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Standard- og referencesædskiftet er K12, og der er ikke indsat ekstra efterafgrøder.

Med hensyn til fosfor så ligger ingen af udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Brønderslev Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor.

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Brønderslev Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, hvorved landskabet ikke påvirkes i væsentligt. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. I denne periode er der ikke kommet indsigelser fra naboer.

Der er udbringnings- og aftalearealer i Frederikshavn Kommune (se bilag 3). Frederikshavn Kommune har ikke stillet særlige vilkår til arealerne (se bilag 10).

1.2 Meddelelse om godkendelse

Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven¹.

---

1 Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, ansøgningskema 6980 med supplerende oplysninger, sidste version udtrykt den 30. oktober 2009, meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 302,94 DE, på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 12. januar 2010.

Lise Laursen
Miljømedarbejder

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen, den 12. januar 2010. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 9. februar 2010**, påklages til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Klage over godkendelsen har *ikke* opsættende virkning, hvorfor godkendelsen *på eget ansvar* kan udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, kan godkendelsen ligeledes udnyt-

tes før, Miljøklagenævnet har truffet afgørelse – men på eget ansvar, hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Det kan oplyses, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Der har ikke tidligere været meddelt godkendelse til husdyrbruget.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en fore-

byggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold) på ejendommen Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund, og samtlige arealer under CVR. nr. 25174941 (beliggenhed og arealer fremgår af bilag 1 og 3).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (Situationsplan fremgår af bilag 2).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 12. januar 2010.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 3 år efter meddelelse af denne godkendelse bortfalder den del, der ikke er udnyttet, af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelsen bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømmes.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.

9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
  - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
  - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til:
  - Alarmcentralen, tlf.: 112.
 og efterfølgende straks at underrette:
  - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 9.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår – Dyrehold

12. Ejendommen tilladelses drevet med et dyrehold på maksimum 215 malkekøer, 5 kvier, 45 småkalve samt 105 tyrekalve (40-60 kg) svarende til i alt 302,94 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens ansøgte dyrehold er i dag på 194,36 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 302,94 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

Bygning	Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
		Antal	DE	Antal	DE
Eksi- ste- rende stalde	1 og 12 Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Spalte- gulvbokse	60	29,49	-	-

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

		Malkeko, tung race, Sen- gestald med spalter (ka- nal, bagskyl eller ringka- nal)	115	153,33	180	240,00
		Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	40	10,81	-	-
		Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	56	0,73	-	-
Ansøgt kælvningsstald og ungdysstald	2 og 3	Malkeko, tung race, dybstrøelse (hele arealet)	-	-	10	13,33
		Malkeko, tung race, Sen- gestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	-	-	25	33,33
		*Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Senge- stald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	-	-	5	3,13
		Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	-	-	45	11,78
		Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	-	-	105	1,37
		I alt	271	194,36	370	302,94

*Kvierne sendes på kviehotel fra 5-23 måneder.

Husdyrholdet etableres foruden i eksisterende bygninger i ansøgt kælvningsstald og i ungdysstald. Den nye kælvningsstald til køer bliver på 12 m x 28 m og ungdysstalden bliver på 17 m x 30 m. Der bygges en ny køresilo på 1.200 m² til de eksisterende køresiloer, og der etableres en ny gylletank på 3.000 m².

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

13. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
14. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
15. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

16. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
17. Kemikalier til rengøring af stalde og malke rum skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
18. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
19. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
20. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
21. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Den eksisterende ensilageplads udbygges med en plansilo. Ensilage opbevares på den nuværende ensilageplads med afløb til gyllebeholder. I ansøgt drift anvendes der årligt ca. 3.090 tons eget foder og ca. 650 tons indkøbt foder, som opbevares på ensilagepladsen (bygning 10), jf. bilag 2, på den kommende plansilo (bygning 11) samt i 2 fodersiloer ved bygning 1.

Savsmuld placeres i bygning 9, jf. bilag 2 og halm i bygning 7. Der anvendes omkring 120 tons halm om året. Halm kan forårsage støvgener. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst.

Da der er forholdsvis god afstand til naboer, vurderes der ikke at være støvgener for de omkringboende.

På husdyrbrugets anlæg findes en 1.200 liters overjordisk dieseltank fra år 1987 i bygning 9 (se bilag 2). Der findes en olietank på 1.300 liter fra 1991 placeret i værkstedet.

Ejendommen forsynes med vand fra privat alment vandværk.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons, m ³ , kg, l, kwt)			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	6.400 l	6.400 l	I tank i bygning 9
Benzin	100 l	100 l	I dunk i bygning 9
Smøreolie	25 l	25 l	I dunk i maskinhus
Kunstgødning	68 t	60 t	I laden
Foder	414 t	650 t	I siloer ved bygning 1
Pesticider	Sprøjtarbejde udføres af maskinstation, der opbevares derfor ikke pesticider på ejendommen		
Kemikalier, rengøringsmidler	-	3 x 200 l	I tromler

Elforbrug til lys, opvarmning m.m.	72.380 kwt	115.000 kwt	
Drikkevand og vaskevand (drift)	3.200 m ³	5.200 m ³	

Vilkår – Spildevand

22. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udspøjtning på mark.
23. Tag- og overfladevand, der ledes til dræn/terræn må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligvis forekommer i tagvand og uforurennet overfladevand, og der må ikke være synlige spor af olie eller næringsstoffer.
24. Det er en forudsætning for opførelse og udvidelse af staldene, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til tagvandet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Mængden af sanitært spildevand vil efter udvidelsen være på 170 m³ – dette ledes til trixtank med tilladelse fra Brønderslev Kommune. Mængden af spildevand fra mælkerum og malkestald vil efter udvidelsen være på 667 m³. Dette ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. I følge ansøgningen er der en vaskeplads/støbt plads foran ensilagepladsen med afløb til gyllebeholder, og det vurderes, at det miljømæssigt er en god løsning.

Herudover vil der være spildevand / tagvand svarende til 2.900 m³. Tagvandet ledes til terræn.

Fra ejendommen ledes tagvand til terræn. Tag og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsen § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven. Da der sker udvidelse af det bebyggede areal skal der søges tilladelse til den samlede udledning fra ejendommen. Generelt gælder, at der ikke må ske tilledning af stoffer der kan forurene vandløb, søer eller havet, jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven. Ansøger skal derfor søge om udledningstilladelse. Kontakt Vandløbsgruppen ved Brønderslev Kommune i den forbindelse.

Vilkår – Affald

25. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
26. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.
27. Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.
28. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for

uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.

29. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	I container v. stald	Kommunal ordning
Døde dyr	Se anlægstegning	DAKA
Landbrugsplast	I køresilo	AVV
Papir/nylonsække	I lade	AVV
Klinisk risikoaffald	Dyrlæge tager evt. rester fra klinisk risikoaffald med.	-
Spildolie	-	Værksted
Oliefiltre	-	Værksted
Akkumulatorer	-	Værksted
Dæk	-	Værksted
Jern/metal	Foran lade v. bygning 9	Produkthandler
Andet/lysstofrør	Ca. 15 stk.	AVV

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr bortskaffes til DAKA. Indtil afhentning sker opbevaring under kadaverkappe eller lignende, jf. bilag 2. For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier samt tom emballage herfra opbevares på tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

- Støj

30. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		

	gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetidsrummet	gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
<p><i>Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.</i></p> <p>Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).</p> <p>31. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.</p> <p>32. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.</p> <p>33. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.</p> <p>34. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.</p> <p>Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.</p> <p>35. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmes for at reducere lysgenerne for omkringboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.</p>				

Beskrivelse og vurderinger for vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkluder på ejendommen er gyllepumper, malkerobotter, foderanlæg, højtryksrensere, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Nogle af anlæggene kører i døgndrift, andre periodevis (se nedenstående tabel). Stationære anlæg er placeret inden dørs.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

I tabel 5 ses landbrugets væsentligste støjkluder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5. Støjkluder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj
Malkerobotter		Mere støjsvage end malkeanlæg
Foderanlæg	Døgnet rundt	Der er kraftfoderautomater i

		kostalden, påfyldningen af dem sker med elmotorer, som er meget støjsvage
Gyllepumpe v. rundpumpning i stald	1 time hver 3. uge	Rundpumpningen sker med en traktordrevet pumpe. Sker inden for normal arbejdstid.
Gyllepumpe v. udpumpning fra stald	6 timer hver måned	Eldrevet motor, der er meget støjsvag
Daglig brug af traktor	2 timer	
Fuldfoderblander (kvæg)	Udfodringen sker ikke med en traditionel fuldfoderblander, men med en aflæsservogn. I den sker der ingen opblanding og der er derfor ingen støjgener fra blandeproceduren.	

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

- Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transporten. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I tabel 6 ses antal transporten før og efter udvidelse.

Tabel 6. Antal transporten

Art	Antal/mængde pr år		Antal transporten pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr (tyrekalve)	55 stk.	85 stk.	17	17
Levende dyr - kvier til kviehotel	0	110 stk.	-	10-15
Levende dyr - slagtekøer	40 stk.	60 stk.	12	12
Døde dyr	15 tsk.	20 stk.		
Indkøbt foder	414 t	650 t	23	36
Eget grovfoder	1.865 t	3.090 t	35-60	100-150
Gylle	3.400 t	4.407 t	170-200	220-260
Dybstrøelse	150 t	210 t	20	30
Dieselolie	6.400 l	6.400 l	5-6	5-6
Tankbil, mælk	-	-	183	183
Halm fra mark	90 t	120 t	10-15	15-20

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver et minimum af gene for naboer. Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af alle transporten sker ad mindre offentlige veje (se bilag 4). Gylletransporten og transporten med markafgrøder er sæsonbetonede, mens øvrige transporten med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

I forhold til støj fra transport bør transporten af gylle foregå på hverdage og i tidsrummet fra kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Der etableres udendørs belysning på den nye ungdyrsstald, se bilag 2. I stalden er der vågelys med få armaturer om natten. Af hensyn til naboer og ud fra et energimæssigt synspunkt må det udendørs lys kun være tændt, når det er mørkt, hvis der arbejdes ved staldbygningerne.

Vilkår – Fluer og skadedyr

36. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.   37. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Der muges ofte hos småkalvene for at forbygge problemer med fluer. Ved behov anvendes derudover middel mod voksne fluer i løbet af sommeren.

Rottebekæmpelse sker via den kommunale ordning.

Dvs. skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt i henhold til kommunens anvisninger.

Vilkår - Lugt

38. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Ejendommen Hvidkildevej 7 er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Agersted ligger ca. 1.600 meter vest for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hvidkildevej 11, som ligger ca. 350 meter sydøst for ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst i ansøgningen, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse. I følge Brønderslev Kommunes vurdering skal kravene til geneafstanden ikke skærpes.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

På Hvidkildevej 7 begrænses lugtgener blandt andet ved rengøring af staldafsnittene. Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene

ved udkørsel. Begge gylletanke er med naturligt flydelag. Dybstrøelse opbevares på møddingsplads ved gylletank (bygning 5).

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af nedenstående skema:

Table 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	74,80	348,51
Samlet bebyggelse	153,04	1.506,12
Byzone	236,54	1.604,28

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er væsentligt kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand (bilag 6). Der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

39. Der skal foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.
40. I dybstrøelsesstalde (småkalve, tyrekalve) skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåttens altid er tør i overfladen.
41. Skrabeanlæggene skal køre minimum hver 2. time.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampning på 20 % af udvidelsen er overholdt.

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 2506,51 kg N/år, og meremission fra anlæg er beregnet til 747,13 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) er beregnet til 860,72 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er nye/ændrede og som derfor er omfattet af reduktionskravet på 20 %.

Den eksisterende drift af husdyrbruget giver anledning til et ammoniaktab på 989,92 kg N/år - dvs. eksisterende staldafsnit som ikke er omfattet af reduktionskravet på 20 %.

Samlet naturbeskrivelse

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter naturområder i form af moser, ferske enge, søer, overdrev, heder og strandenge, som er beskyttet mod tilstandsændringer. Brønderslev Kommune har i den forbindelse valgt at sætte et særligt fokus på højmoser, heder og overdrev, som alle har en forholdsvis lav tålegrænse i forhold til emission af luftbåren kvælstof.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af området natur. Nærmeste §7 område er beliggende ca. 2600 m Ø for anlægget. Nærmeste beliggende § 3 areal ligger umiddelbart nord og syd for bedriftens bygninger i form af to mindre vandhuller.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1.000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens³ §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 5.2 og 5.3) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften, samt udbringningsarealer der ligger i bufferzone I og II efter § 7 i husdyrloven. Ingen udbringningsarealer omfattes af krav om nedfældning.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 747 kg N/år således at den samlede emission bliver i alt på ca. 2507 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer. hvorfor der ikke er beregnet en meremission på § 7 arealerne, og der stilles derfor ikke yderligere reduktionskrav. Udvidelsen vil medføre en forøgelse i kvælstof-emissionen, men det vurderes ikke vil have en væsentlig betydning fordi alle § 7 arealer er beliggende mere end 1.000 meter fra anlæggene.

Naturbeskyttelseslovens §3 beskyttede naturtyper og § 7 områder efter husdyrloven

På det vedlagte kort (bilag 5.2) er angivet naturtyper, der er vejledende registreret efter § 3 i lov om naturbeskyttelse og hvilke af disse der er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug.

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- Ca. 2600 m Ø for staldanlægget ligger en hede/overdrev > 2,5 ha. Dette er beliggende i Frederikshavn Kommune

Bedriften ligger mere end 1.000 meter væk fra nærmeste § 7 område og bidrager til ammoniakdeposition i det nærmeste § 7 område er på 0,0 kg N/Ha. Derfor er der ikke undersøgt om der er yderligere ejendomme med mere end 75 DE i området, som kan bidrage til ammoniakdepositionen.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1.000 m ift. Ejendommen er:

- 30 m S for ejendommen ligger en sø.
- 70 m N for ejendommen ligger en sø.
- 280 m SØ for ejendommen ligger en sø.
- 820 m SV for ejendommen ligger et større sø- og engområde.

---

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

På enkelte af de i ansøgningen angivne udspretningsarealer, er der registreret § 3 natur. Der har været dialog mellem ejer og kommunen i denne forbindelse. Konklusionen af naturafdelingens vurdering er: At alle de ansøgte arealer kan anvendes, men de arealer, hvor der er registreret § 3 må højst have en omlægningshyppighed på 7-10 år og må i øvrigt kun anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette gælder for udbringningsareal nr. 7-1, 9-0 og en lille del af 15-0, som alle er registreret som § 3 beskyttet eng.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 13 kg N/ha/år. Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Merbelastningen fra anlægget på de nævnte naturtyper er beregnet til:

Naturområder	§3 arealets placering i forhold til ejendommen.	Mer-deposition	Totaldeposition
Sø	30 m S	2,1	7,1
Sø	70 m N	1,1	3,9
Sø	280 m SØ		

Vandhullet beliggende ca. 30 m S for ejendommen er opdyrket og der er oprettet en lovliggørelsessag, hvor det skal vurderes hvorvidt vandhullet er beskyttet og om der skal reetableres et vandhul det samme sted. Det vurderes, at vandhullet ikke vil have tilhørt typen af revandede kvælstofbegrænsede søer på grund af dets placering tæt på en større husdyrejendom. Vandhullet beliggende 70 m N for ejendommen er ifølge ejer en gammel branddam og var domineret af korsandemad med indslag af svømmende vandaks, samt bræmmer af bredbladet dunhammer og gul iris. Vandhullet 280 m SØ for ejendommen var udtørret og havde dermed karakter af tidvist vådt vandhul med en forårs- og vintervandstand.

Søerne er af typen næringsrige søer, tålegrænsen vurderes derfor at ligge i intervallet 15-25 kg N/ha/år, svarende til rigkær og ferske enge og dermed er tålegrænsen ikke overskredet.

Det vurderes at projektet med de fastsatte vilkår ikke fører til ændringer i tilstanden af de beskyttede § 3 områder. Brønderslev Kommune vurderer således, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet. Udspretningsarealer og natur (både § 3 og § 7) ses af bilag 5.2 og 5.3.

Naturafdelingen i Frederikshavn kommune har vurderet på udbringningsarealerne som er beliggende i Frederikshavn kommune. De vurderer at den ønskede anvendelse af udbringningsarealerne

ikke medfører en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor fredet område eller internationalt beskyttelsesområde. Hele vurderingen kan ses i bilag 10.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Flere landområder er udpeget som Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde. Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor disse områder, men ejendommens driftsbygninger ligger ca. 2 km nordvest for nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Nærmeste udspretningsareal, mark 72 ligger ca. 1250 m nordvest for EF-habitatområdet "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" og EF fuglebeskyttelsesområde "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord".

Da bedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Mer- og totaldepositionen fra punktkilden på alle disse arealer er vurderet til maksimalt 0,0 kg N/ha/år. Der er beregnet til kanten af habitatområdet i den korteste mulige afstand.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet.

Arealstatus

Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde. Udbringningsarealerne ligger i henholdsvis jordbrugsområde, naturområde og regionalt jordbrugsområde.

Økologiske forbindelser

Ejendommen ligger ikke i et område, der er udpeget som økologisk forbindelse, men flere af udspretningsarealerne overlapper med økologisk forbindelse. Udpegningen af de økologiske forbindelser fremgår af Regionplan 2005 for Nordjyllands Amt. Ifølge Regionplanens retningslinier skal denne type arealer forbedre levesteder og spredningsarealer for de dyr og planter som forbindelsen er udpeget for. Det vurderes, at arealerne har været anvendt til almindelig landbrugsdrift hidtil, og at den fortsatte brug af arealerne derfor ikke vil betyde nogen væsentlig forringelse af levesteder eller spredningsveje for planter og dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odde, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, strandtudse, bæklampret, samt vand-, syd-, brun-, dværg- og langøret flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter, idet der ikke inddrages nye naturarealer i form af udyrkede arealer så som skov, læhegn mindre vandhuller eller andre naturarealer som ikke er beskyttet. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det derfor, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt.

Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Brønderslev Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- At udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁴

2.4 Hensyn til landskab

Godkendelsesordningen gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet hvad angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

- *Beskrivelse af anlægget og påvirkning af landskabet*

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en tilbygning til kælvningsafdelingen og bygges en stald i forlængelse af laden til småkalve. Desuden skal der laves en fjerde køresilo på 1.200 m² ved siden af de eksisterende og en ny gyllebeholder på 3.000 m³. Det ansøgte byggeri ligger i et fladt landskab, der er præget af åbne marker og landbrugsbygninger. Der er ikke sat vilkår om beplantning, da det ikke er karakteristisk for dette landskab, hvori beplantning vil virke forstyrrende ift. udsynet til det åbne landskab. Desuden er tilbygningerne direkte tilknyttet det eksisterende byggeri på ejendommen og de nye bygninger opføres i samme stil som den eksisterende kostald, dvs. endegavlne opføres i røde mursten med hvid gavlspejs. Det mest dominerende ved nybyggeriet vil være endegavlne, der alle bliver parallelle ud mod Hvidkildevej, og på denne måde er tilbygningerne en landskabelig forbedring. Gyllebeholderen opføres ved siden af den eksisterende gyllebeholder. Udsynet til disse vil hovedsageligt være fra Hvidkildevej fra nordlig retning, men her er de afskærmet af en foranliggende beplantning omkring et vandhul på størstedelen af strækningen. Byggeriet opføres i fladt landskab, og der vurderes ikke at blive behov for jordflytning af nævneværdig betydning.

- *Beliggenhed og planudpegninger*

Selve anlægget ligger inden for et større område, der er udpeget som jordbrugsområde i Regionplan 2005 (nu Landsplandirektivet), ligesom en del af arealerne. Resten af arealerne ligger i regionalt landbrugsområde, og enkelte marker ligger i naturområde. Den nærmeste udpegning for særlig værdifuldt landskab er ca. 2.100 m NØ for ejendommen. Området overlapper med udpegningen for værdifuldt kulturmiljø (Holtbjerg og Rugtved voldsted), som er 2.500 m fra bygningerne. Det vurderes med denne afstand, at byggeriet ikke vil få væsentlig indflydelse ind i området hvor det særligt værdifulde landskab og kulturmiljø er udpeget. Retningslinjen for jordbrugsområdet siger, at her skal hensynet til jordbrugserhvervets interesser varetages i balance med hensynet til de øvrige interesser i åbent land, således at interesserne så vidt muligt afbøjes mod hinanden ud fra princippet om flersidig arealanvendelse. Det vurderes, at projektet kan leve op til denne målsætning, idet Brønderslev Kommune ikke har fundet nogen væsentlige konflikter mellem projektet og andre aktiviteter i området.

Desuden er området der bygges i en del af et større område, der strækker sig mod øst, hvilket er udpeget som geologisk interesse og beskyttelsesområde. Sådanne områder skal iflg. retningslinje 5.3.13 friholdes for bl.a. større tekniske anlæg og skovrejsning, som slører eller ødelægger den geologiske dannelse og landskabelige træk, som er grundlaget for udpegningen. Kommunen finder ikke at retningslinjen har relevans for større landbrugsanlæg. Og i dette tilfælde er der tale

4 Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

om en arealmæssigt lille udvidelse direkte op til det eksisterende byggeri, og hvor beplantning udelades, netop for ikke at bryde det åbne flade landskab.

Byggeriet ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinier. Byggearealet omfattes ikke af fredninger.

- Konklusion – landskab

Brønderslev Kommune vurderer at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af landskabet, som vil være i strid med husdyrlovens § 19 og § 23.

2.5 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

42. Der skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder på ejendommen.
43. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer, før beholderen skal tømmes.
44. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
45. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
46. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
47. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af nærved liggende sø mod forurening fra f.eks. gylleudslip. Alternativt kan der etableres en permanent jordvold.
48. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 245 tons (m^3) dybstrøelse og 4.407 tons (m^3) gylle.

Rengøringsvand fra stalde, mælkerum, vaskeplads, drikkevandsspild, regnvand fra befæstede arealer og gylletanke indgår i beregningen af gyllemængden. Der afgives 25 DE kvæggylle til Fritz Wetche, Gl. Tvedenvej 18, 9330 Dronninglund.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt $7.200 m^3$ (tons), når den nye gyllebeholder bliver bygget. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er på $3.305 m^3$, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 19,6 måneder. Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder 4, naturligt flydelag	2005	3.000 tons	50
Gyllebeholder 6, naturligt flydelag	Skal opføres	3.000 tons	50

Gyllekanaler	2001	1.200 tons	-
Samlet kapacitet		7.200 tons	100

Der er 60-70 m fra den kommende nye gyllebeholder til nærmeste sø, der ligger nord herfor. Der er således risiko for forurening med næringsstoffer af denne. Der er stillet vilkår om, at der altid skal være halmballer til stede således, at et evt. gylleudslip kan minimeres. Umiddelbart vurderes der ikke at være nærliggende risiko for forurening af vandløb, dræn og vandboringer.

2.6 Vilkår – Udbringning af husdyrgødning

49. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 3.
50. Ændringer i udbringningsarealerne, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
51. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.
52. Der skal foreligge dokumentation for, at husdyrgødning svarende til 25 DE kvæggylle fraføres Hvidkildevej 7.
53. Ved udbringning af fast husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
54. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Ejendommens udbringningsareal er oplyst til 134,91 ha. Derudover udspreddes husdyrgødning på 111,73 ha aftaleareal – dvs. i alt 246,64 ha. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal foreligge dokumentation for denne fraførsel, da denne sikrer, at harmonikravet er overholdt. Det nødvendige harmoniareal er på ca. 127,76 ha (302,94 DE/2,1755 DE pr. ha) - (25 DE/2,1755) for det ansøgte antal DE. På den baggrund vurderes det, at harmonikravet er overholdt.

Kørselsafstand til/fra udbringningsarealerne/aftalearealerne er varieret. Nogle af arealerne ligger lige omkring ejendommen, mens udbringningsarealerne længst mod sydvest er beliggende ca. 3,4 km derfra (regnet i luftlinje).

Som nævnt under *Transporter* skal det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og på helligdage. Hvis udbringning tilrettelægges så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

2.7 Vilkår – Overfaldevand og grundvand

55. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
56. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitlig 2,1755 DE/ha.

Beskrivelse og vurdering for vilkår

Overfaldevand – Nitrat

Ejendommen og udspreddningsarealerne ligger i oplandet til det Nordlige Kattegat. Kattegat er påvirket af tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) og miljøfremmede stoffer fra oplandet.

Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder landbruget.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet, når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet, når alle udbringningsarealer er placeret uden for nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Hvidkildevej 7 er angivet til 94,59 %, grundet at ca. 1/4 af arealerne er beliggende i nitratklasse 1 (se bilag 12).

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af referencesædskiftet (K12). Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der er valgt samme sædskifte som referencesædskiftet på alle marker har det ikke været nødvendigt at stille vilkår hertil.

I ansøgningen viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} er 2,1755 DE/ha, og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 2,06 DE/ha. Udvasningen af DE_{max} er beregnet til 41,10 kg N/ha (dvs. uden virkemidler) og DE_{reel} er beregnet til 40,90 kg N/ha (dvs. med virkemidler). Projektet opfylder således kravet til nitrat i forhold til overfladevand, og dyretrykket kan holdes på 2,1755 DE/ha, idet DE_{reel} er mindre end DE_{max} . Det har ikke været nødvendigt at indsætte ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Overfaldevand – Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger ingen af udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Mark 6-0, 3-0, 62-0 og 1-0 indeholder lavbundsarealer, der ikke er omfattet af okkerklasse I (se bilag 8).

Ansøger oplyser, at ingen af arealerne er drænedede. Ca. 1/3 af jordene er lerjorde (JB 6-7) og en del er sandede jorde (JB 2-4). Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Kravet om P-overskud er overholdt.

Brønderslev Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Overfladevand – Vandløb

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af flere forskellige vandløb tilhørende vandløbssystemet Voer Å og Løbæk (se bilag 5.1):

- Mark: 1-0, 7-0, 7-1, 55-0, 56-0, 60-0 og 62,

Jf. miljøportalen er alle vandløbene målsat – bl.a. som B2 og B3.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Udbringningsarealerne er i nogle tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt, hverken ned mod vandløbene eller i øvrigt (registreringen i miljøportalen er 0 - 6 grader). Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 meter jf. Vandløbslovens § 69.

Der forekommer ikke søplande inden for udbringningsarealerne.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Ingen af markerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, og derfor foreligger der heller ikke nogen beregninger herfor.

Alle arealerne er beliggende i områder med almindelige eller begrænsede drikkevandsinteresser og her vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet (se bilag 7).

2.8 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT

57. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
58. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, som f.eks. mælkekøleanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
59. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.
60. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:
  - Metoder til at mindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
  - Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
  - Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra kvægproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedst tilgængelig teknik

Nedenstående er ansøgers redegørelse for brugen af BAT – bedst anvendelige teknik:

Staldindretning

I forbindelse med udvidelsen fyldes den eksisterende kostald op, der etableres en ny kælvningsafdeling, en ny kalveafdeling og en gammel stald renoveres til goldkøer. Den eksisterende kostald er en sengestald med spalter. I denne stald etableres skrabere ovenpå spalterne. Det nye goldkoafsnit etableres med fast drænet gulv, medens kælvningsafdeling og småkalveafdeling etableres med dybstrøelse.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Småkalve, 0-5 mdr.	45/11,78	Dybstrøelse
Opdræt, 23 mdr. - kælvning	5/3,13	Sengestald fast drænet gulv med skrabere
Goldkøer, st.race	25/33,33	Sengestald fast drænet gulv med skrabere
Malkekøer, st.race	180/240	Sengestald med spalter & skrabere
Malkekøer, kælvn.bokse	10/13,33	Dybstrøelse
Tyrekalve, 40-60 kg	105/1,37	Dybstrøelse

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af fast drænet gulv med skrabere. Ligeledes kan ammoniakfordampningen reduceres ved skrabere i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Præfabrikeret drænet gulv

Der er udarbejdet et BAT-byggeblad for præfabrikeret drænet gulv med skraber. Det pågældende byggeblad er imidlertid arkiveret i september 2007. BAT vurderingen af præfabrikerede drænedede gulve viste en lavere ammoniakemission samt færre etableringsomkostninger end referencesystemet (spaltegulv med ringkanal), hvilket taler for disse gulve som BAT. I den stald der renoveres til goldkøer etableres fast drænet gulv, der har den samme ammoniakfordampning som præfabrikeret drænet gulv, og derfor kan betragtes som BAT. Der vil ikke være økonomisk proportionalitet i at etablere denne gulvtype i den eksisterende kostald.

Luftrensning

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet alle produktionsbygningerne er med naturlig ventilation.

Forsuring

Der etableres ikke forsuring på ejendommen i forbindelse med udvidelsen.

Forsuringsanlægget er fravalgt idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Energiforbruget ved drift af et forsuringsanlæg er endvidere relativt højt (min. 20.000 kwh), hvilket udgør en miljøbelastning i sig selv.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for staldsystemer. Skraber + ajledræn i fast gulv med

min. 2% fald mod centralt placeret dræn eller præfabrikeret "rillet" beton gulv med ajledræn har en 50% effekt i forhold til ammoniak i forhold til stalde med ringkanal.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal har en ca. 20 % effekt i forhold til ammoniak i forhold til spalter uden skraber. Det vil sige, den eksisterende stald lever op til det generelle krav om 20% reduktion af NH₃ fordampningen. Ved næste renovering af stalden skal gulvtypen ændres til en gulvtype med en 50 % effekt i forhold til ammoniak.

Foder

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der supplerede med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold.

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Brønderslev Kommune vurderer, at fodringen på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gyllen opbevares i ejendommens to gylletanke på 3.000 m³ stykket. Den ene tank opføres i forbindelse med udvidelsen af kvægproduktionen. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen. På gylletankene etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring af og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Udbringning af husdyrgødning

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Brønderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Lysforhold, ventilation samt energi- og ressourceforbrug

Der er naturlig ventilation i alle produktionsbygninger og dermed ikke energiforbrug til dette. Der etableres et skumringsrelæ i kostalden, der sikrer en elbesparelse på 5.800 kWh. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling. Overskudsvarmen herfra anvendes sammen med et jordvarmeanlæg til at opvarme stuehuset.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen. I stalden er der vågelys med få armaturer om natten.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Da ansøger blandt andet har tænkt sig at implementere forslaget til energibesparelser fra Energi-Nord (bilag 11) har Brønderslev Kommune vurderet, at energi- og ressourceforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Vandforbrug

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Staldene rengøres normalt én gang årligt.

BAT vedr. vandforbrug

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Brønderslev Kommune vurderer, at vandforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

0-alternativ

I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

2.9 Vilkår – Egenkontrol

61. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
62. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
63. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler.
- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af

de indsendte gødningsregnskaber.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelse fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol.

Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

3. BRØNDERSLEV KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskytte-

de mod tilstandsændringer eller er fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

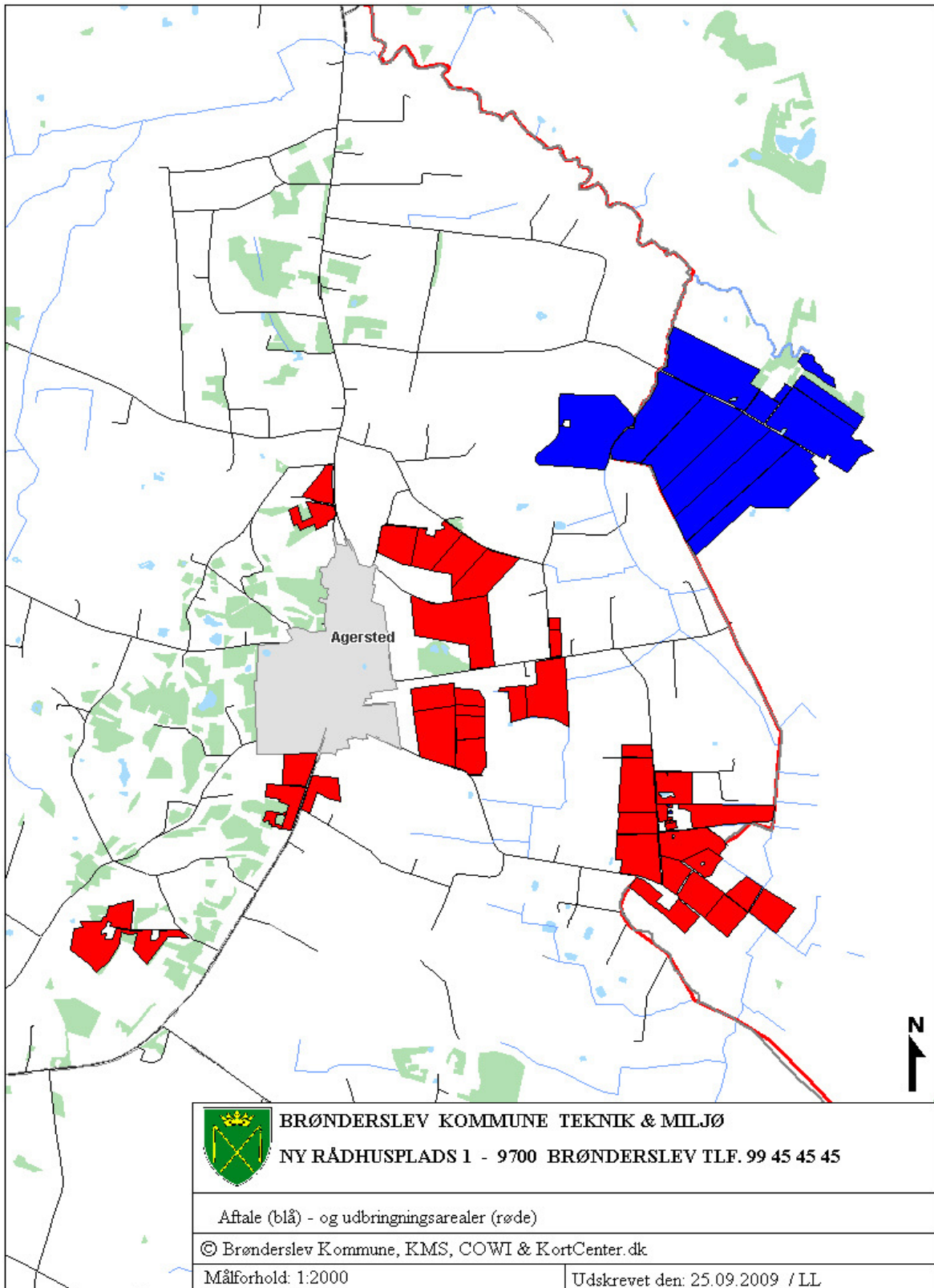

Bilag 1 – Beliggenhed

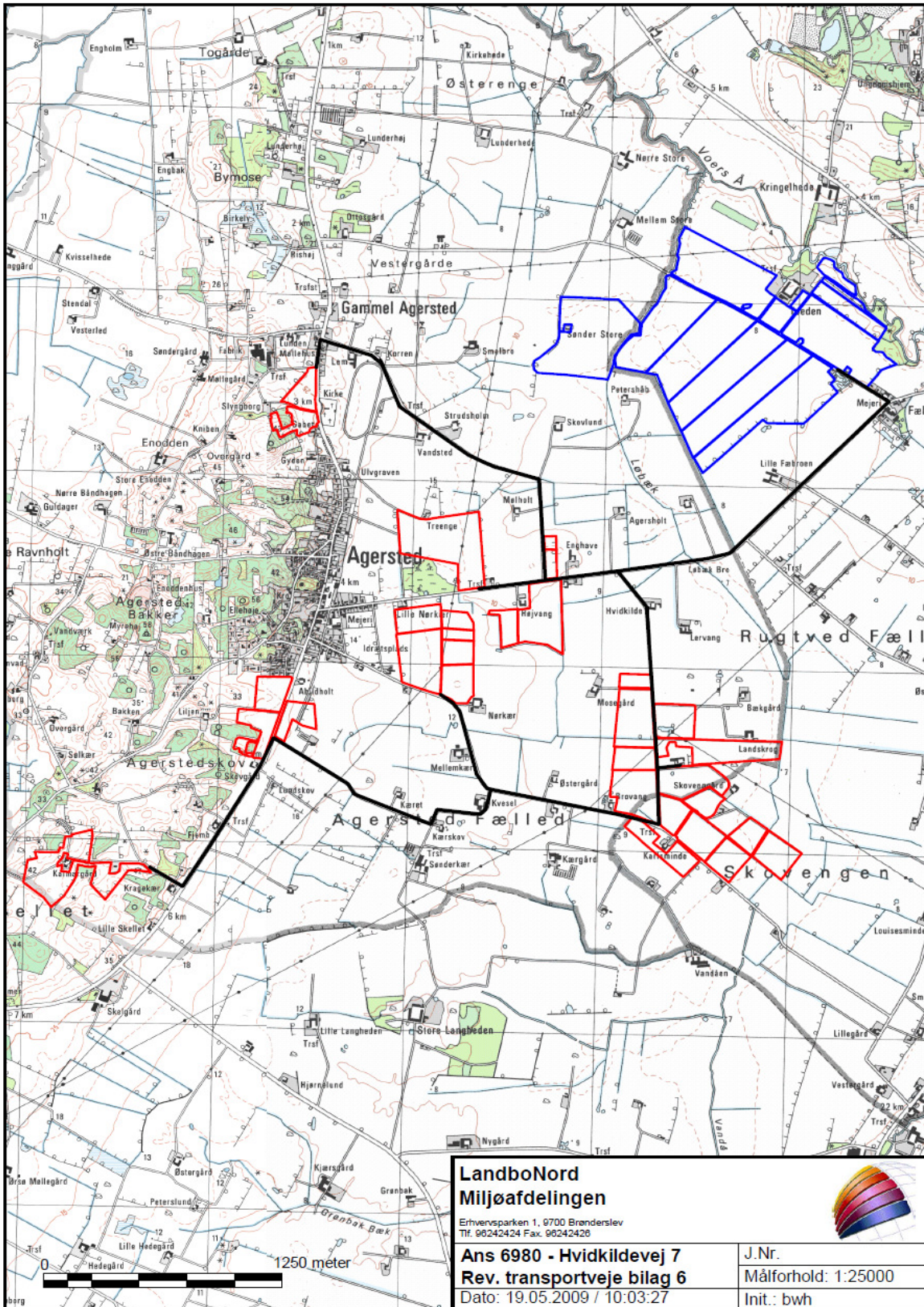

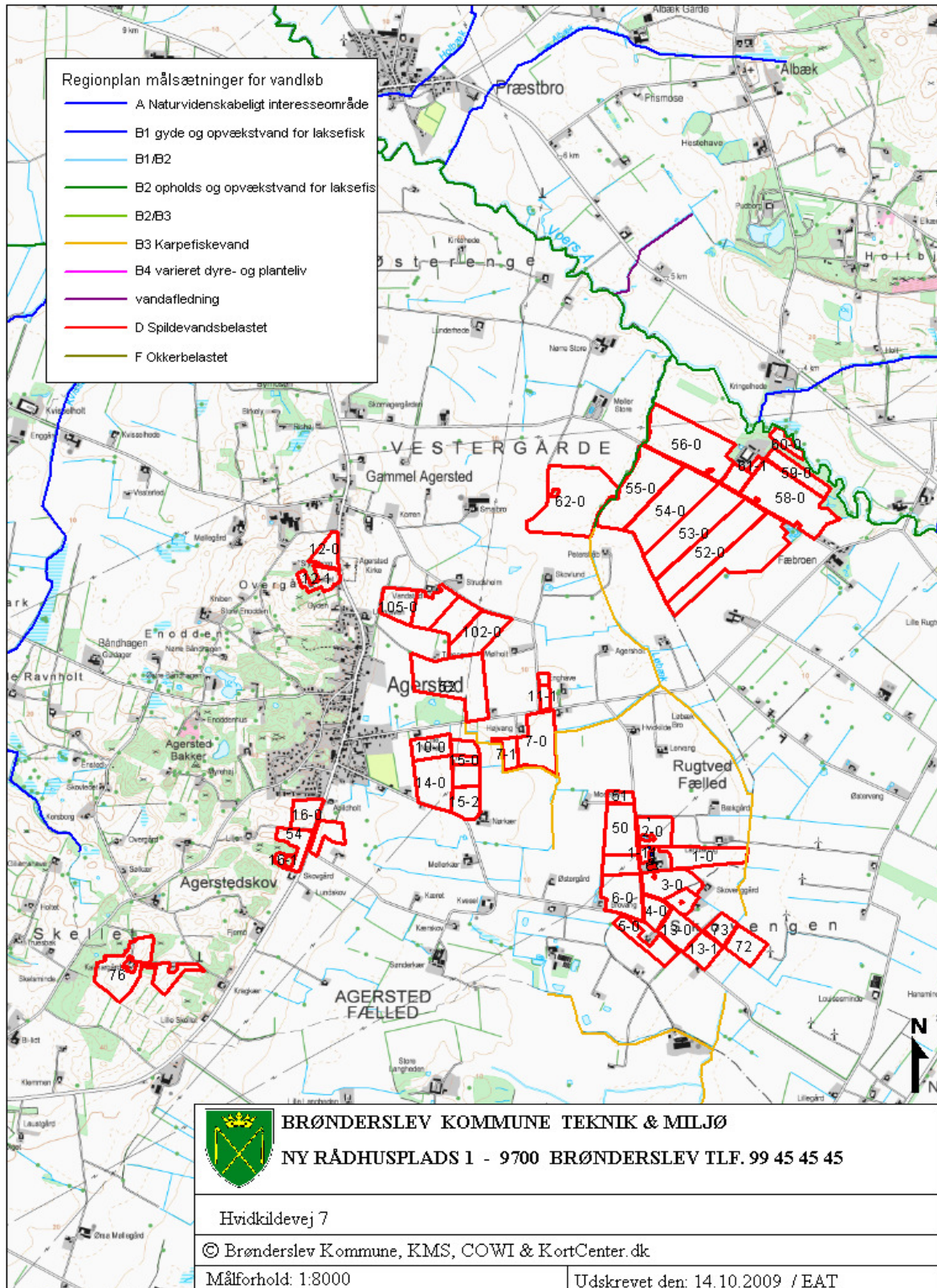
Bilag 3 – Udbringnings- og aftalearealer

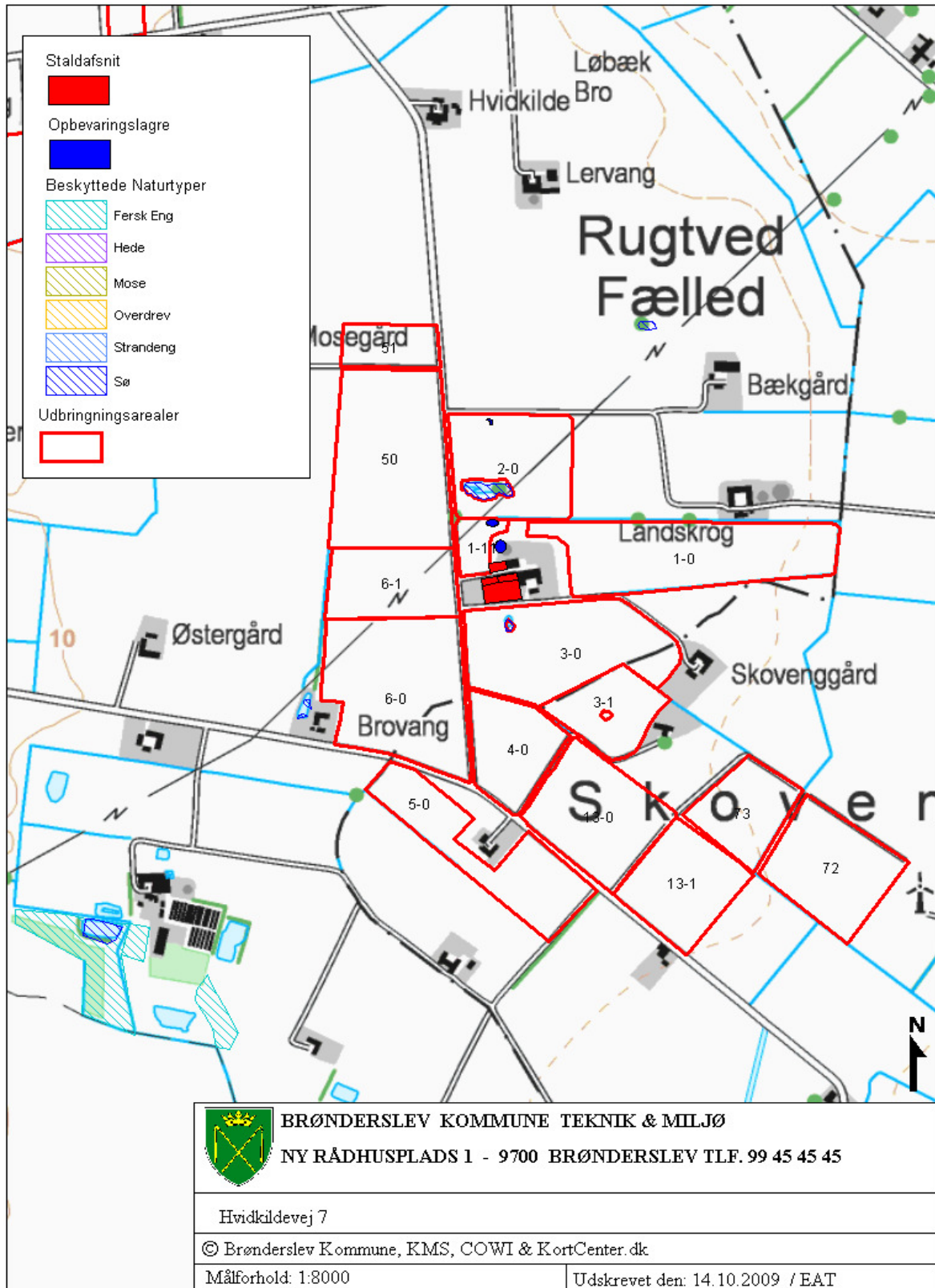
Bilag 4 – Transportveje

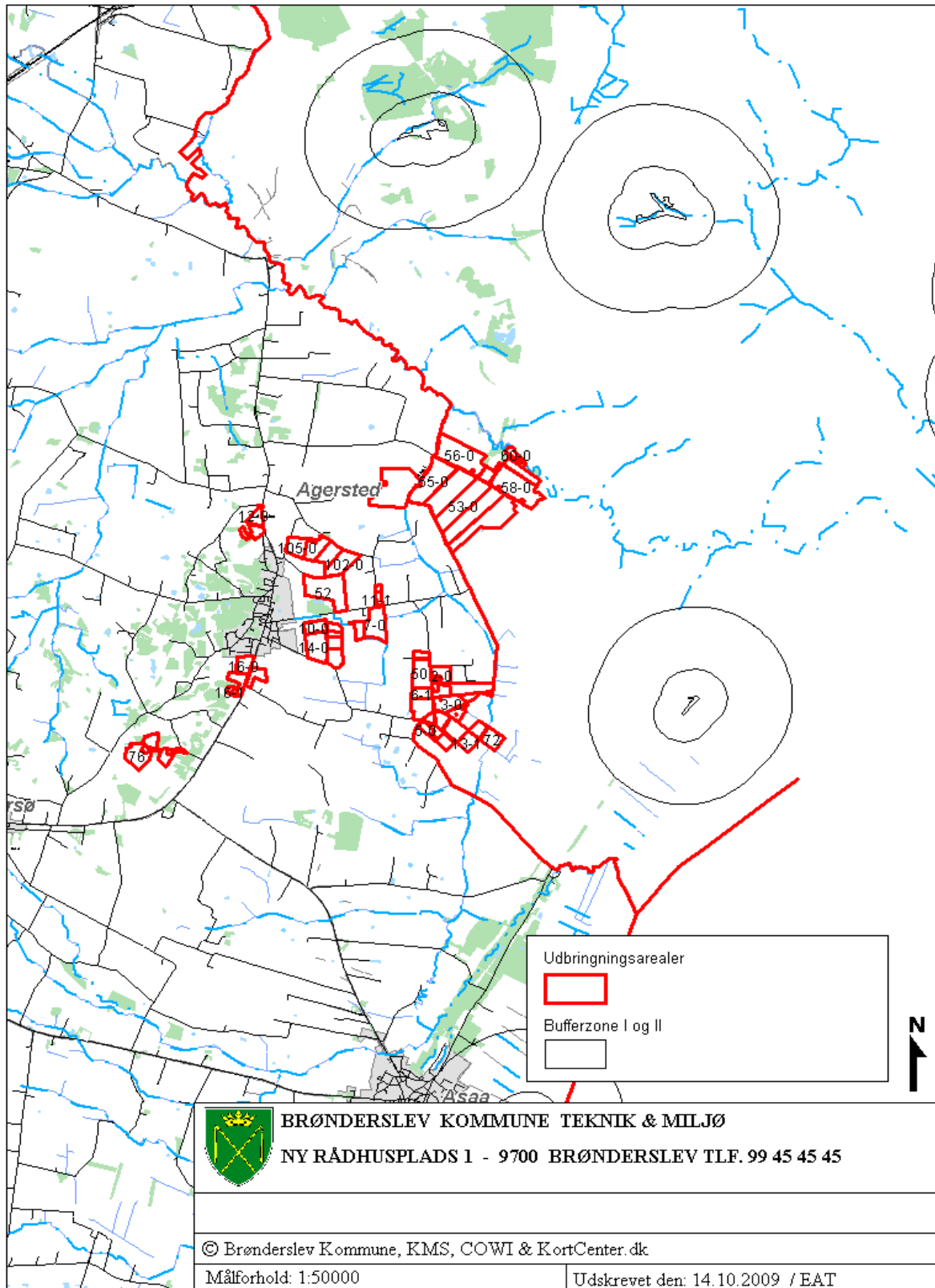
Bilag 5.1 – Vandløb

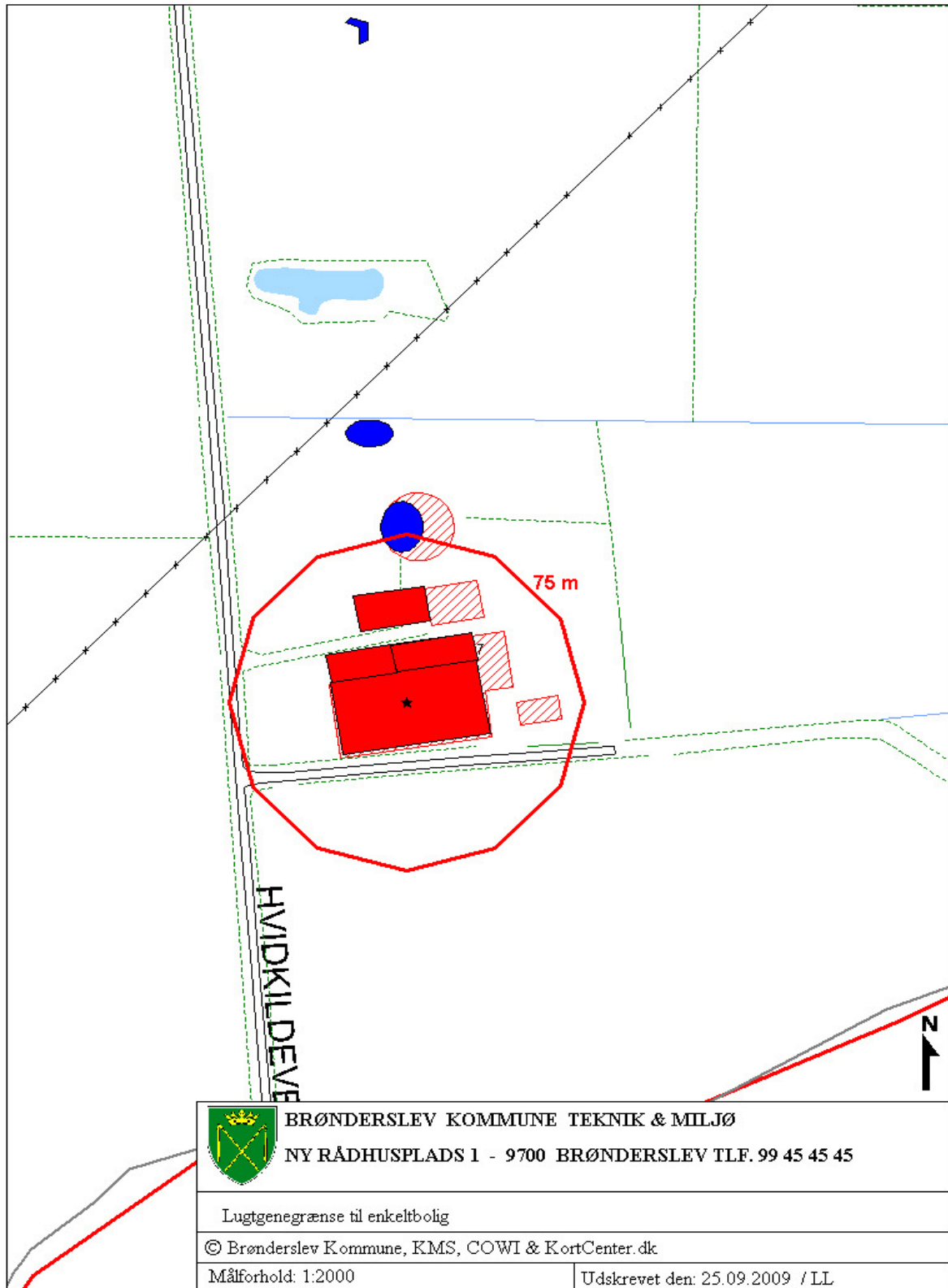
5.2 - Naturtyper

5.3 - Bufferzoner

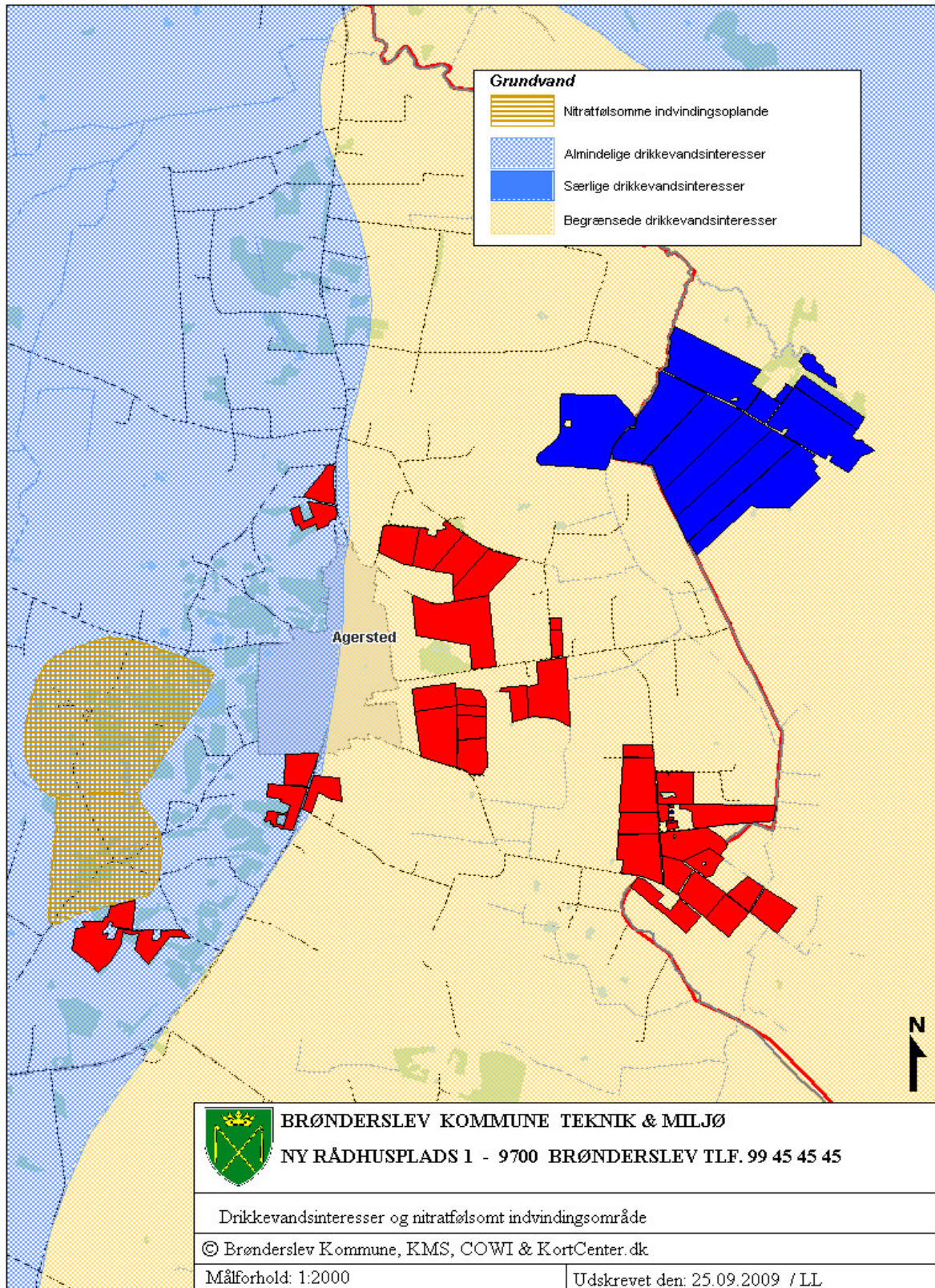

Bilag 6 – Lugtgenegrænser

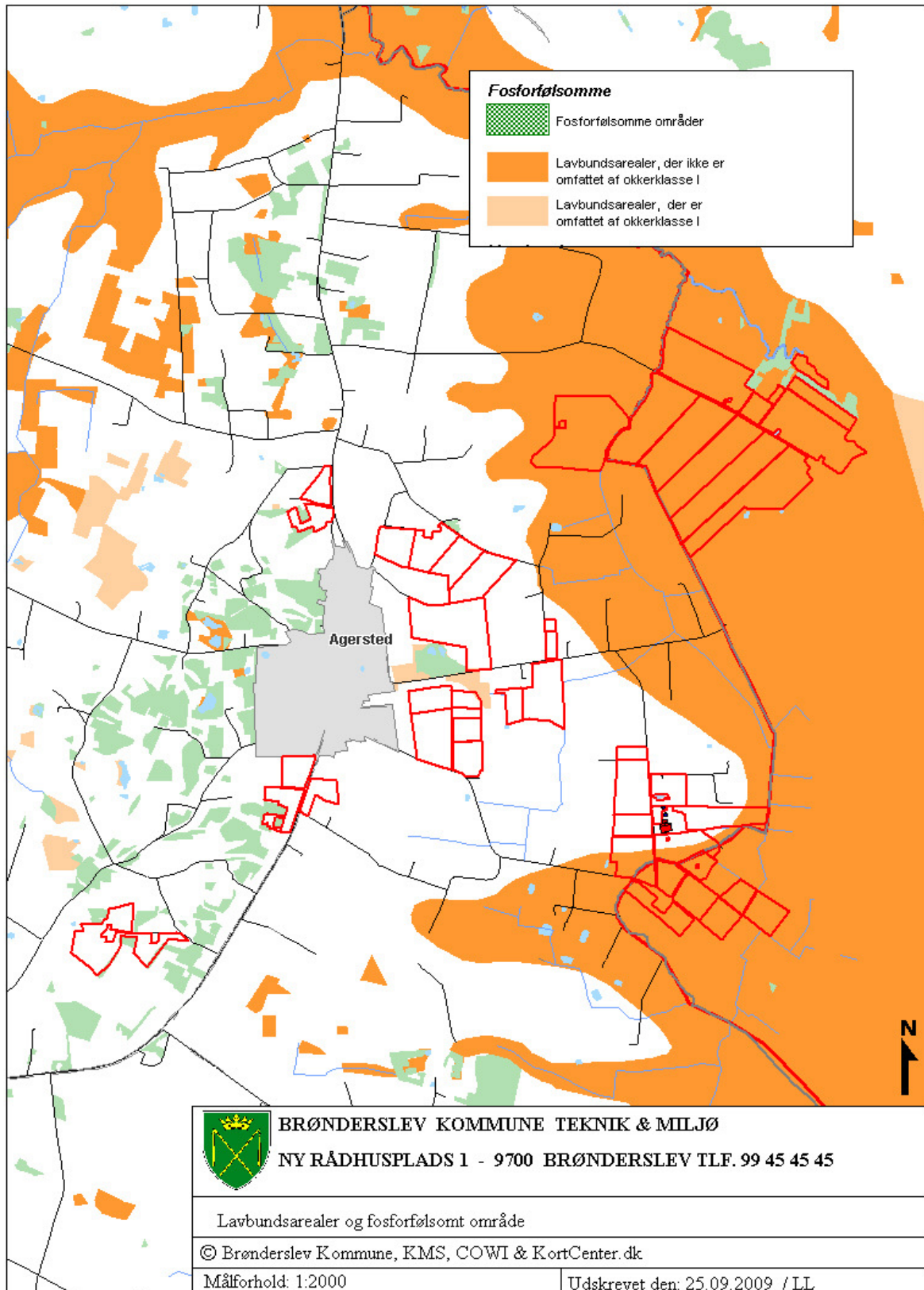

Bilag 7 – Nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsinteresser

Bilag 8 – Fosforfølsomme områder samt lavbundsarealer

Bilag 9 – Beredskabsplan samt kortbilag

Beredskabsplan for Hvidkildevej 7

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	45
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	46
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	47
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS.....	48

Udarbejdet af .....LandboNord, Karoline Holst

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
2010		
2011		
2012		
2013		
2014		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe ved malkestalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i miljømappen på kontoret i stuehuset.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Nærmeste sø og grøft.
- Slukningsmateriel

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nr. 9885 4506.

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge Hans Karkov kontaktes på telefon 9884 1015 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Jacob Gert Torensma på tlf. 21412138

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere i

Kalveafd.

Værksted

Malkerum

Lade og stuehus

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Jacob Gert Torensma på tlf. 21412138

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøften ved Hvidkildevej eller søen nord for ejendommen (se bilag 4a).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i laden

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Jacob Gert Torensma på tlf. 21412138

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at kemikalier eller mælk løber til grøften ved Hvidkildevej eller søen nord for ejendommen (se bilag 4a).
kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i laden.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING

Ved uheld under transport af husdyrgødning:

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, placering (hvor uheldet er sket) og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Kontakt ejeren, Jacob Gert Torensma på tlf. 21412138

- **Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne**
På tlf. 9945 4545

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandløb, dræn eller grøfter
- Medbring evt. materiel, der kan være en hjælp til opdæmning
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

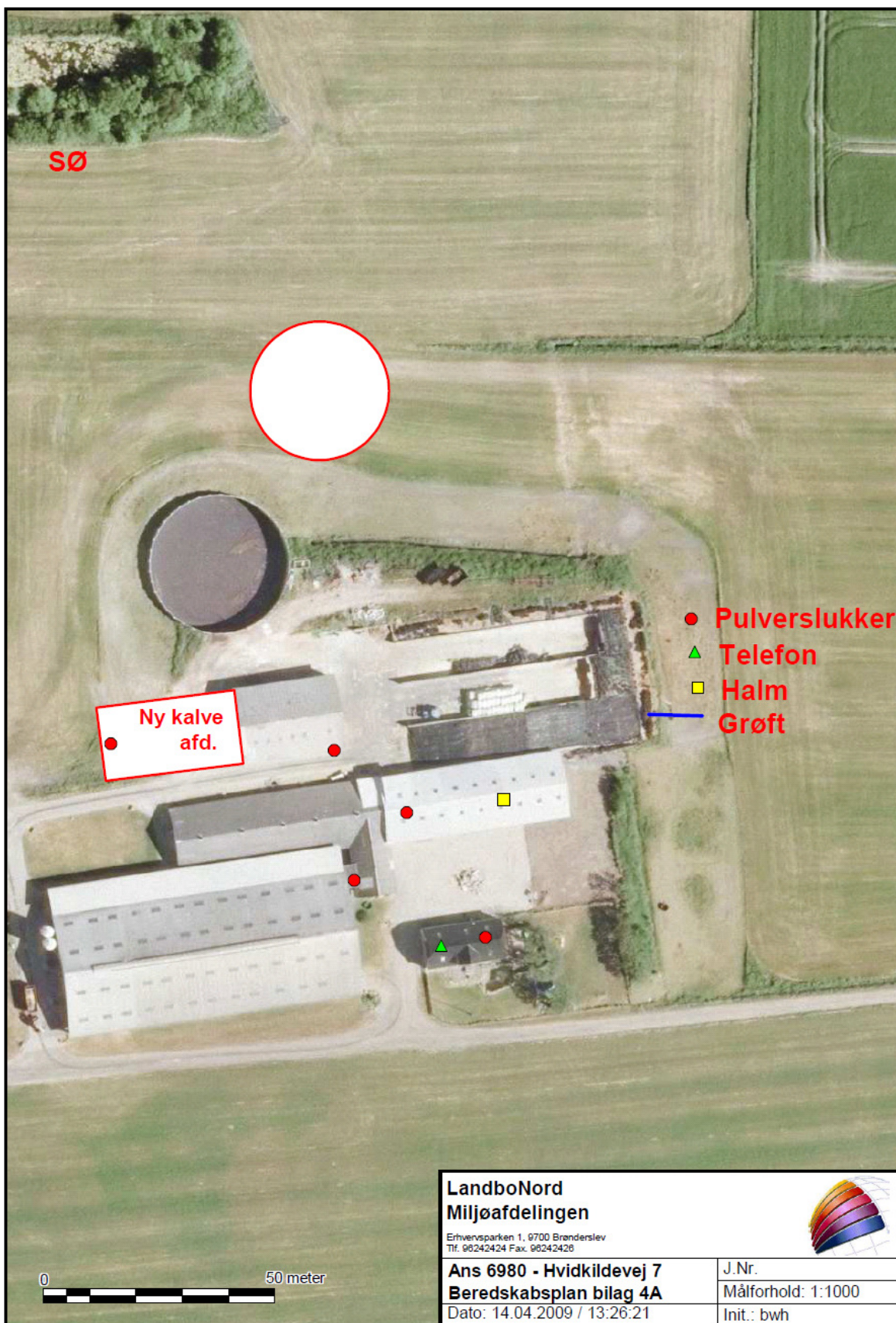
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 10 – Samlet udtalelse fra Frederikshavn Kommune

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Landbrugsgruppen
Att. Lise Laursen

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

21. september 2009

Udtalelse til Brønderslev Kommune vedr. udbringningsarealer beliggende i Frederikshavn Kommune

I forbindelse med en ansøgning om udvidelse i hht. § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrloven), på kvægbruget Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund, har Brønderslev Kommune anmodet Frederikshavn Kommune om en udtalelse.

Det drejer sig om afsætning af husdyrgødning på udbringningsarealer beliggende i Frederikshavn Kommune.

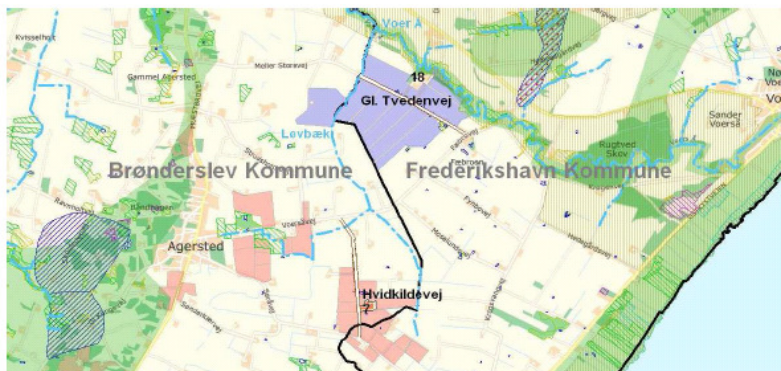
Udbringningsarealerne er beliggende i den sydlige del af Frederikshavn Kommune. Markerne er beliggende i et område der er udpeget som jordbrugsområde - og som er præget af landbrug - på Gl. Tvedenvej 18, 9352 Dybvad, og på ejede marker omkring ansøgers ejendom på Hvidkildevej 7 (marker i både Brønderslev og Frederikshavn Kommune).

Teknisk Forvaltning
Miljømyndighed
Aalborgvej 93
9300 Sæby

Sagsnummer: 09/8467

Sagsbehandler: Lars C. Mortensen
Tlf. 9845 6351
Lacm@frederikshavn.dk

Naturnotat: Erik Thomsen,
konsulent for Frederikshavn Kommune

Den ønskede anvendelse som udbringningsareal vurderes ikke at medføre en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor fredet område eller internationalt beskyttelsesområde. Samtidig er der ingen væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves ikke, vurderingen er foretaget ud fra de nyeste oplysninger om arternes udbredelse.

Uddybende bemærkninger

Arealer beskyttet efter Naturbeskyttelsesloven §3

Side2/2

Overlap

Frederikshavn Kommune har identificeret nogle overlap med §3-natur (jf. Naturbeskyttelsesloven §3), på nogle af udbredningsarealerne. På den baggrund er nogle arealer taget ud af den oprindelige ansøgning (se Naturnotat).

Stærkt skrående arealer med hældning ned mod §3-natur

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre væsentlig forringelse af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødsning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Det bemærkes desuden, at ifølge Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 DE (nr. 1695) §38 stk. 5 og §24 stk. 3, skal udbringning af husdyrgødning på sort jord eller græs ske ved nedfældning, hvis arealet ligger inden for bufferzone II, dvs. indenfor 1000 meter til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturtyper. Et vejledende kort over disse arealer kan ses på <http://kort.arealinfo.dk> under landbrug, beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzone.

Natura 2000 områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000-område nr. 14 Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) ligger ca. 1250 km øst for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden medfører en evt. merbelastning fra udbringningsarealer ikke en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde.

Habitatdirektivet, Bilag IV-arter

I Frederikshavn Kommune er der registreret følgende bilag IV-arter: Strandtudse, Spidssnudet Frø, Løgfør, Markfirben, Marsvin, Odder, Dværgflagermus, Troldflagermus, Skimmelflagermus, Sydflagermus, Langøret Flagermus, Brunflagermus, Vandflagermus.

Den ønskede arealanvendelse medfører ingen væsentlig påvirkning af disse arters levevilkår under forudsætning af, at der ikke ændres i udbringningshyppighed og mængden af husdyrgødning, ligesom der ikke fjernes læhegn eller træer, som kan være levested for flagermus.

Bilag IV-arterne er strengt beskyttede både inden for og uden for de internationale beskyttelsesområder. Detaljeret kendskab til øvrige bilag IV-arter i området haves ikke. Projektet vurderes at have en neutral effekt på bilag IV-arterne i området. Dette tilskrives, at udvidelsen ikke vurderes at medføre nogen væsentlig ændring i naturtilstanden af naturarealerne.

Vandløb og overfladevand

Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Voer Å, der afvander til Kattegat. Der er ingen af udbringningsarealerne, som ligger i oplande til søer eller oplande til Natura 2000-vandområder, som er omfattet af nitratklasser eller særlige fosforfølsomme områder efter Lov om miljøtilladelse m.v. af husdyrbrug.

Grundvand

Udbringningsarealet ligger hverken inden for nitratfølsomme indvindingsområder eller områder med udarbejdet indsatsplan. Der er derfor ifølge Lov om miljøgodkendelse m.v. ikke særlige krav til husdyrbruget med baggrund i hensynet til grundvandsbeskyttelse.

Fredninger

Udbringningsarealerne ligger ikke indenfor fredede områder.

Økologisk forbindelse

En mindre del af udbringningsarealerne på Gl. Tvedenvej grænser op til Voer Å, og arealerne har overlap med en våd økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af Regionplan 2005 for Nordjyllands Amt og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 5.3.7 og 5.3.8.

Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke væsentlige forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdetets funktion som økologisk forbindelse.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte undertegnede på telefon 9845 6351 eller e-mail: Lacm@frederikshavn.dk.

Med venlig hilsen

Lars C. Mortensen
Jordbrugsakademiker

Udtalelse fra Frederikshavn Kommunes naturkonsulent.

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Landbrugsgruppen

Tel.: +45 98 45 50 00
tf@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

Dato: 16. September 2009

Naturudtalelse vedr. § 16-sag for Gl. Tvedenvej 18, 9330 Dronninglund

Den ønskede anvendelse som udbringningsareal vurderes ikke at medføre en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor fredet område eller internationalt beskyttelsesområde. Samtidig er der ingen væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonaturen.

Frederikshavn Kommune
Sagsnummer: 09-8467

Sagsbehandler: Erat

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves ikke, vurderingen er foretaget ud fra de nyeste oplysninger om artenes udbredelse.

Direkte tel.: +45 9845
Fax: +45 9679 0750
@frederikshavn.dk

UDDYBENDE BEMÆRKNINGER

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

Der forekommer et mindre overlap mellem et af udbringningsarealerne (mark 59-1 og 60-0) og et mindre område af en § 3-eng. På baggrund af analyse af luftfotos fra år 1992 og 2008 vurderer Frederikshavn Kommune, at der er tale om en den vejledende registrering af § 3 på det angivne sted er skredet en lille smule pga. præcisionen i digitalisering og projekteringen af nye luftfoto. Der er altså ikke tale om et reelt overlap.

Der forekommer et overlap mellem et af udbringningsarealerne (mark 3-1) og en § 3-sø. På baggrund af analyse af luftfotos fra år 1992 og 2008 vurderer Frederikshavn Kommune, at der er tale om en korrekt registrering af § 3 på det angivne sted. Arealet er efter aftale med Miljøkonsulent Karoline Holst, Landbonord udtaget af udbringningsarealet.

Endelig er aftaleareal 59-1 et pyntegrøntsareal på luftfoto fra 2008. Arealet er ligeledes udtaget af ansøgningen.

§ 3 arealerne er beliggende i områder, der i Regionplan 2005 for Nordjyllands Amt er udpeget til regionale jordbrugsområder og eller jordbrugsområder.

Stærkt skrående arealer mod § 3

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre væsentlig forringelse af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Det bemærkes desuden, at ifølge bek. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3

DE (nr 1695) §38 stk 5 og §24 stk 3, skal udbringning af husdyrgødning på sort jord eller græs ske ved nedfældning, hvis arealet ligger inden for bufferzone II, dvs. indenfor 1000 meter til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturtyper. Et vejledende kort over disse arealer kan ses på <http://kort.arealinfor.dk> under landbrug, beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzone.

Natura 2000 områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000-område nr. 14 Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) ligger ca. 1250 km øst for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden medfører en evt. merbelastning fra udbringningsarealer ikke en væsentlig forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

I Frederikshavn Kommune er der registreret følgende bilag IV-arter: Strandtudse, Spidssnudet Frø, Løgfrø, Markfirben, Marsvin, Odder, Dværgflagermus, Troldflagermus, Skimmelflagermus, Sydflagermus, Langøret Flagermus, Brunflagermus, Vandflagermus.

Den ønskede arealanvendelse medfører ingen væsentlig påvirkning af disse arters levevilkår under forudsætning af, at der ikke ændres i udbringningshyppighed og mængden af husdyrgødning, ligesom der ikke fjernes læhegn eller træer, som kan være levested for flagermus.

Fredninger

Udbringningsarealerne ligger ikke indenfor fredede områder.

Økologisk forbindelse

En mindre del af udbringningsarealerne mod Voer Å ligger indenfor en våd økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af Regionplan 2005 for Nordjyllands Amt og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 5.3.7 og 5.3.8.

Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke væsentlige forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Udtalelsen er udarbejdet af Erik Thomsen, Amphi-Consult, som konsulent for Frederikshavn Kommune.

Med venlig hilsen

Erik Thomsen
Frederikshavn Kommune

Kundedata	
Landbrug: Jacob Torrensma	CVR nr. 25174941
Adresse: Hvidkildevej 7, 9330 Dronninglund	P-nr. 1007386229
Kontaktperson: Jacob Torrensma	Telefon: 9885 4506

Rådgiver fra Energi Nord:
Kim Johansen – tlf.: 9936 9778
E-mail: khj@energinord.dk
Dato: Aalborg, den 12. maj 2009

Formål

Formålet med energitjekket er at afdække energibesparelser og at fremme gennemførelsen af besparelserne.

Rettighed til indberetning af energibesparelser

Forsyningsselskaberne skal hvert år til Energistyrelsen indberette de gennemførte besparelser, som de har været med til at rådgive om.

Som resultat af energirådgivningsydelsen overdrager kunden Energi Nord rettigheden til efterfølgende indrapportering af besparelserne, når disse realiseres. Virksomheden må ikke tidligere, eller i aftaleperioden, have aftale omkring tilskrivningsretten med andre selskaber.

Virksomhedsdata	
Nuværende	
Arskøer	135 stk.
Kg mælk pr. år	1.168.000 kg.
Malkning	Malkerobotter 2 stk.
Opvarmning stuehus	Varme fra mælkekøling
Elforbrug	89.570 kWh/år
Varmeforbrug	Ingen opvarmning i stalde
Jord	85 hektar
Efter udvidelse	
Arskøer	210 stk.
Kg mælk pr. år	1.816.900 kg.
Malkning	Malkerobotter 3 stk.

Kalkulationspriser og forudsætninger

I tabellen herunder er vist, hvilke kalkulationspriser for energi og vand, der er anvendt i denne rapport. I priserne er der indeholdt de afgifter, som jeres branche normalt ikke kan trække fra i regnskabet

Energiart	Let proces
Elpris	0,75 kr./kWh
Varme	0,25 kr./kWh

Resultat af gennemgangen

Ved gennemgangen af jeres virksomhed er vi kommet frem til følgende:

Løsdriftsstald malkekøer	Se besparelsesforslag 1
Løsdriftsstald ved nuværende	I dag er lyset tænd i 16 timer om dagen i vinterperioden og 4-6 timer i sommerperioden.
Løsdriftsstald forslag	Dette kan reduceres væsentligt med skumringsrelæ.
Elbesparelse	6.405 kWh/år
Varmebesparelse	0 kWh/år

Samlet besparelser

Ved at foretage de forskellige ændringer kan der samlet spares følgende:

Samlet besparelser		Samlet besparelse	
Nuværende elforbrug [kWh/år]	89.570	Samlet besparelse [kr.]	4.804
Nuværende varmeforbrug [kWh/år]		Omkostning [kr.]	
Elbesparelse [kWh/år]	6.405	Simpel tilbagebetalingstid [år]	
Varmebesparelse [kWh/år]		Fortjeneste efter år [kr.]	
Samlet besparelse [kWh/år]	6.405	Elpris [kr./kWh]	0,75
		Varmepris [kr./kWh]	0,25

Besparelse ved belysning

Belysning			Forslag nr. 1		
Nuværende elforbrug	[kWh/år]	19.492	Samlet besparelse	[kr.]	4.386
Nuværende varmeforbrug	[kWh/år]	0	Omkostning	[kr.]	9.000
Elbesparelse	[kWh/år]	5.848	Simpel tilbagebetalingstid	[år]	2
Varmebesparelse	[kWh/år]	0	Fortjeneste efter 2 år	[kr.]	4.386
Samlet besparelse	[kWh/år]	5.848	Elpris	[kr./kWh]	0,75
			Varmepris	[kr./kWh]	0,25

Nuværende situation

Der er monteret 12 spandlamper på 400 W. Spandlamper bruger 425 W med kobling. Lyset er tændt i vinterperioden fra kl. 6-22 i 182 dage om året, de resterende dage er lyset tændt omkring 4-6 timer, alt efter lysindfaldet i sommerperioden.

Energiforbrug i dag:

Brændetid: 16 timer/døgn * 182 dage	=	2.912 timer/år
Brændetid: 5 timer/døgn * 182 dage	=	910 timer/år
Spandlamper: 2.912 timer/år * 0,425 Watt * 12 armaturer	=	14.851 kWh/år
Spandlamper: 910 timer/år * 0,425 Watt * 12 lamper	=	4.641 kWh/år
 Energiforbrug: 14.851 kWh/år + 4.641 kWh/år	=	 19.492 kWh/år

Forslag til ændring

I løsdriftsstalden er der godt lysindfald fra kip og siderne. Dette udnyttes ikke optimalt. Der bør monteres et skumringsrelæ min. 100 lux i serie med et kontaktur, der styrer lysstyrken og driftstiden af de 12 spandlamper i løsdriftsstald. Ved at montere en timer indstillet på 45 minutter undgås det, at spandlamper tænder og slukker ved skyer. Ved montage af skumringsrelæ spares min. 30 % på energiforbruget.

Energiforbrug efter ændring:

Energiforbrug: 19.492 kWh/år – 30 %	=	13.644 kWh/år
-------------------------------------	---	---------------

I sparer ved ændring

Årlig besparelse: 19.429 kWh/år – 13.644 kWh/år	=	5.848 kWh/år
Økonomisk besparelse 5.848 kWh/år • 0,75 kr./kWh	=	4.386 kr./år.

Investering

Pris for montering af skumringsrelæ i serie med kontaktur og timer i løsdriftsstald, ca. pris 8.000 – 10.000 kr.

Tilbagebetalingstid

Økonomisk besparelse	=	4.386 kr./år.
Investering	=	9.000 kr.
Tilbagebetalingstid: 9.000 / 4.386	=	2 år

Bilag 12 – Nitratklasser

